

REACH ANTE PORTAS

- Nem, ez nem azt jelenti, hogy a gazdag emberek a kapuink előtt várnak. Ez azt jelenti, hogy ezzel a jogszabállyal még sok munkánk lesz.
- Kicsit bővebben?
- ...ezzel a jogszabállyal még **nagyon** sok munkánk lesz.

Ha a prognózisok igaznak bizonyulnak, 2007 tavaszától mindazoknak a vállalkozásoknak, amelyek vegyületeket, vegyi anyagokat használnak fel a termelési folyamatokban, számos új kötelezettséggel kell szembe nézniük. Ez az írás azt kísérel meg áttekinteni, hogy melyek ezek a kötelezettségek, s miért is van szükség rájuk.

1. ELŐZMÉNYEK, CÉL

Az iparosodott országokban – nálunk is – százezernél is több különböző, ember által előállított vegyi anyag van jelen (a kereskedelmi forgalomban). Naponta több ezer vegyi anyaggal kerülünk kapcsolatba: az élelmiszerekben, a festékek révén, a műanyagok okán, a hajmosókban és a fogkrémekben, mosogatáskor, ruházatunkat felöltve – folytatni sem érdemes. Egész életünk vegyszerek, vegyületek¹ kölcsönhatásának folyamata. Nem mindegy azonban, hogy ezeknek a vegyületeknek milyenek a tulajdonságaik, milyen hatással vannak ránk, emberekre. Ezt a tényt akkor is tudomásul kell venni, ha az emberek egy részének az iskolai kémiaoktatás csak rémálomként maradt meg az emlékezetében.

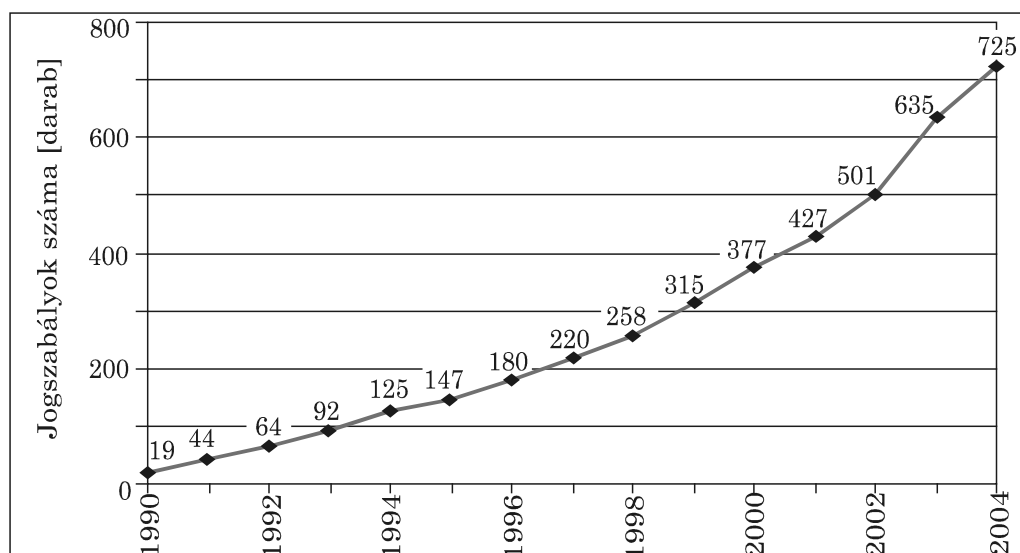
* Budapesti Gazdasági Főiskola, Külkereskedelmi Főiskolai Kar, címzetes főiskolai docens, okl. vegyészmérnök, EU-szakközgazdász.

¹ Mi is a különbség tulajdonképpen a „vegyszer” és a „vegyület” között? Semmi. Vegyszer: vegyi hatású, gyakorlati alkalmazású anyag. Vegyület: Több elem atomjaiból álló anyag, amelyben az alkotóelemek elvesztették eredeti sajátosságait. (Értelmező kéziszótár.) Ennek megfelelően e kifejezéseket egyenértékűként használjuk.

Egy-két vegyületről (majdnem) egészen egyértelműen tudjuk, milyen hatással van ránk. Néhány köznapi példa: a víz (H₂O), a mustgáz (CO₂), az etil-alkohol (CH₃CH₂OH), a konyhasó (NaCl), a dioxinok (nem írjuk ide a képletüket), a penicillinek (ezeknek a képletét sem idézzük) – de ez a nagyon sok vegyületnek csak csekély hányada.

A vegyi anyagok helyes kezelésének problémája nem mai eredetű. Az uniós jogrend alakulásával szinte párhuzamosan fejlődött az a jogszabály-állomány, amely valamilyen módon a vegyi anyagok helyes használatát kívánta szabályozni.

A vegyi anyagokra és a környezetvédelemre vonatkozó jogszabályok sok esetben összekapcsolódnak (illetve azonosak), így – bár nem kifejezetten a vegyi anyagokra vonatkozó adat, mégis – sokat elárul e terület szabályozásának alakulásáról az Európai Unió környezetvédelmi vonatkozású jogszabályai számának változása, amit az 1. ábra mutat be.

1. ábra

A környezetvédelmi vonatkozású jogszabályok számának alakulása az Európai Unióban, kumulált adatok¹

Az alábbi lista az Unió azon jogszabályaiból „szemezget”, amelyek e tárgyra vonatkoznak. A felsorolás korántsem teljes, csupán a legfontosabb jogszabályok szerepelnek benne.

- 1967: Az európai vegyi anyag-szabályozás kezdete: az 1967/548/EEC direktíva. Ez a jogszabály bevezette az osztályozási rendszert, a veszélyes anyagok (dangerous substances) csomagolásának és címkézésének feltételeit. A jogszabály célja az volt (és az ezt követő jogszabályok célja mind a mai napig az is maradt), hogy védje az emberek egészségét és a környezet állapotát.

¹ Forrás: <http://www.federchimica.it/content/files/Rappo2005.pdf>, p. 15.

A szabályozás alapján a vegyi anyagok gyártói és importőrei kötelesek minden anyagot osztályba sorolni, s meghatározni veszélyességi szintjüket, jellegüket, a megadott kategóriákhoz (robbanó, mérgező, rákkeltő, gyúlékony stb.) igazodva. Ha az osztályba sorolás megtörtént, akkor az adott osztályra vonatkozóan kell az anyagot szállításra előkészíteni (csomagolni, címkézni).

- 1976/768/EEC direktíva (módosítva 2003-ban) a kozmetikai termékekről
- 1976/769/EEC tanácsi direktíva a veszélyes anyagok és készítmények használatának korlátozásáról („Limitations Directive”)
- 1982: A vegyi anyagok katalógusának felállítása, a vegyi anyagok két csoportba osztása („meglévő” és „új” anyagok – EINECS és ELINCS).¹ A felosztás az 1981. szeptemberi állapotot vette alapul (részleteit lásd alább).
- 1990/394/EEC direktíva a rákkeltő anyagok munkahelyi ellenőrzéséről
- 1992: A meglévő anyagokra vonatkozó kockázatbecslési eljárás szabályainak felállítása (1992/32/EGK)
- 1998/8/EEC direktíva a biocid anyagokról
- 1998/24/EC direktíva a vegyi anyagok munkahelyi ellenőrzéséről
- 1999/45/EEC parlamenti és tanácsi direktíva a veszélyes készítményekről (dangerous preparations)
- 2000/60/EC keretdirektíva a vizek védelméről
- 2002/95/EC direktíva a veszélyes anyagok betiltásáról
- 2002/96/EC és 2003/108/EC direktívák az elektromos és elektronikus termékekből származó hulladékokról

A környezetvédelemre és az egyéb területekre vonatkozó jogszabályok gyakran foglalkoztak egyes vegyi anyagokkal (helyes használatukkal vagy éppen használatuk korlátozásával, tiltásával). Többek közt az egyre szerteágazóbb és terebélyesebb joganyag is indokolta, hogy olyan egységes jogszabály szülessen, amely összefoglalja és helyettesíti ezeket a jogszabályokat.

Ez a megszületőben lévő – 2007-ben már életbe is lépő, kötelezően alkalmazandó, az iparra, a hatóságokra és a lakosságra számos feladatot, kötelezettséget róvó (vagy számára éppen előnyt (hátrányt?) jelentő – jogszabály a REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals).²

A REACH révén remélhetőleg egyszerűbbé válik a vegyi anyagokra vonatkozó szabályozás: hatására kb. 40 korábbi jogszabályt iktatnak ki a jogrendből. Ezen túlmenően a REACH lényeges eleme az is, hogy érvényesítse a gyártók nagyobb felelősségét a piacra kerülő termékek egészségügyi, fogyasztóvédelmi hatását illetően.

A REACH jelentős jogalkotási javaslat, amely kihatással van a politikai célkitűzések széles körére, mint például a vállalkozások versenyképességére, az egészségre, a biztonságra és a környezetvédelmi szabványokra. Ami a végrehajtott elemzéseket és az érdekeltekkel történő konzultációt illeti, összetettsége révén és a valószínűsíthető hatások mértéke következtében a REACH előkészítése nagyon alapos volt.

A REACH-ben javasolt engedélyező rendszer célja az emberi egészségre és a környezetre nézve aggodalomra okot adó anyagok kezelése. Ebbe tartoznak a rákkeltő, születési rendellenességeket okozó, fogamzásképtelenséget okozó anyagok, amelyek

¹ Lásd bővebben a <http://ecb.jrc.it> címen.

² A jelen cikkben előforduló betűszavak, rövidítések feloldását a cikk mellékletében található táblázat tartalmazza.

mérgezőek és megmaradnak a környezetben. Ezért a közösségi forrásoknak ezek biztonságos kezeléséről gondoskodniuk kell. Az engedélyezési rendszert hatékonyabbra tervezik, mint az ilyen vegyi anyagok kezelésére alkalmazott jelenlegi rendszert, kötelezve az ipart (a vállalatokat), hogy célzottan értékelje azokat a felhasználási módokat, amelyekhez ezek az anyagok szükségesek, a jelen gyakorlat átfogó kockázatértékelése helyett. Amennyiben az ipar bizonyítani tudja, hogy ezen anyagok általa történő felhasználását megfelelően ellenőrzik, megkapja az engedélyt.

A Bizottságnak az egész jogalkotási folyamat során gondosan ellenőriznie kellett a versenyképesség kérdését. A Bizottság úgy véli, hogy rövid távon felmerül a vegyipari ágazat számára az exportpiaci részesedés veszteségének veszélye abban az esetben, ha a REACH miatt nőnek a vegyi anyagok termelési költségei az Unióban. A nemzeti piacon történő értékesítésre vonatkozó hatások várhatóan korlátozottak lesznek, mivel az importőröknek is eleget kell tenniük a REACH követelményeinek. Ezek a versenyképességet érintő hatások időben széthúzódnak, mivel várhatóan az új rendszernek a vállalkozásokra kirótt, a kezdeti magasabb közvetlen és közvetett költségeit kompenzálni fogják a kereskedelmi előnyök, amelyeket az új anyagok piacra juttatásának alacsonyabb költségei, a veszélyes vegyi anyagok használatából származó csökkentett források, és az új és/vagy biztonságosabb vegyi anyagok számára nyíló nagyobb piaci lehetőségek jelentenek. A versenyképességre gyakorolt hosszabb távú kihatás annak mértékétől függ, hogy mennyire lesz sikeres a REACH-rendszer új, nemzetközi szabványként. Ez jelentős versenyelőnyt biztosítana az EU vegyipara számára.¹

Az új szabályozás létrehoz egy helsinki székhelyű Európai Vegyi Anyag Ügynökséget (European Chemicals Agency – ECHA), amely központi, független hivatalként látja el a REACH rendszerrel kapcsolatos technikai és adminisztratív feladatokat.

A REACH nem önmagában álló akció, a vegyi anyagok vizsgálatával, engedélyezésével foglalkozó nagyobb programokat sok gazdaságilag fontos szervezet, ország indított. Ezek közül néhány:²

- Az Egyesült Államokban
 - ⇒ programot indítottak 2800 HPV vegyi anyag értékelésére. Az akció folytatásáról a szükségleteknek megfelelően döntenek.
 - ⇒ 23 olyan vegyi anyagot értékelnek, amelyek gyerekekkel kapcsolatosak.
- Kanadában programot indítottak 23 000 DSL vegyi anyag értékelésére.
- Japánban hasonló akció indult.
- Az OECD kockázatértékelési programot indított 4100 HPV anyaggal kapcsolatban.
- Az ICCA 1999-ben önkéntes programot indított, hogy 2004-re a 4100 HPV anyagból kb. ezernek a gyorsított tesztelését és kockázatbecslését elvégezzék. Ezeknek 40%-áért a CEFIC felelős.

A REACH formális kialakulásának kezdete 1998-tól datálható. Az alábbiak bemutatják a REACH kialakulásának egyes állomásait.

¹ G. Verheugen meghallgatása az Európai Parlament előtt, www.europarl.eu.int/meetdocs/2004_2009/documents/DV/539/539145/539145hu.pdf

² <http://www.chemicalspolicy.org/downloads/Wednesday/1-Donkers-History%20of%20REACH.ppt>

- 1998 tavasza: az EU környezetvédelmi tanácsának informális ülése (Chester, Egyesült Királyság)
- 1998. november: a Bizottság jelentése (a Tanács felkérésének megfelelően) arról, hogy mennyire hatékony a jelenlegi jogszabályi rendszer
- 1999. június: Az Unió környezetvédelmi minisztereinek tanácsa kezdeményezte a vegyi anyagokra vonatkozó jogszabályok teljes felülvizsgálatát.
- 2001. február: Az EU Bizottsága „Fehér Könyvet” adott ki, melyben javaslatot tett a „meglévő” és az „új” anyagokra vonatkozó eljárások egységesítésére. A tervezett új szabályozás az alábbi célokat tűzte ki:
 - ⇒ az emberi egészség és a környezet védelme,
 - ⇒ az uniós vegyipar versenyképességének megtartása és ösztönzése,
 - ⇒ a belső piac egységessé tétele, a piaci átláthatóság növelése,
 - ⇒ a nemzetközi eredmények integrálása,
 - ⇒ az állatkísérletek számának csökkentése,
 - ⇒ az alternatív lehetőségek támogatása,
 - ⇒ az összhang megteremtése az EU-nak a Világkereskedelmi Szervezeten (WTO) belül vállalt kötelezettségeivel.
- 2001. szeptember: A CEFIC javaslatot tesz közzé, miként lehet a REACH rendszert a gyakorlatba átültetni
- 2001. szeptember – 2002. március: technikai munkacsoportok jönnek létre, tanulmányok készülnek
- 2003. május: Megjelent a tervezett jogszabály első szövegváltozata, megindult az ezzel kapcsolatos (többek közt interneten is folytatott) szakmai-társadalmi vita. A jogszabály a „REACH” elnevezés alapján vált ismertté. A WTO számára előzetes tájékoztatás készült.
- 2003. július: Lezárult az internetes vita, 6400 hozzászólás érkezett (köztük magyar résztvevőktől is – az ipar és a civil szervezetek egyaránt kifejtették véleményüket; a németek büszkén jegyzik meg, hogy tőlük 2300 hozzászólás érkezett¹).
- 2003. november: A Bizottság elfogadta a tervezett jogszabály szövegét, s azt jóváhagyásra a Parlament elé terjesztette.
- 2004. január: Egy ad hoc munkabizottság (a versenyképességi tanács felügyelete alatt) vizsgálatot kezd a REACH várható hatásaival kapcsolatban.
- 2004. március: A Bizottság, a CEFIC és az UNICE egyetértési nyilatkozatot ír alá: további vizsgálatokat folytatnak a REACH várható hatásaival kapcsolatban. Tervezett befejezési időpont: 2005. március.
- 2004. július: A Bizottság elfogadja a CEFIC javaslatát a SPORT programra. A programot közösen felügyeli a Bizottság, a tagállamok és az ipar. A civil szervezetek, a szakszervezetek, az OECD megfigyelőként vesznek részt a munkában. Várható befejezés: 2005 közepén.
- 2004. december: a Bizottságnak a REACH implementálására vonatkozó tenderén a CEFIC nyert három projektjével: ezek a CSR kialakításával és az információs követelményekkel voltak kapcsolatosak.
- 2005. február: az Európai Parlament elkezdte tárgyalni a REACH tervezetét.

¹ <http://www.sepawa.com/download.php?File=Y21zX21lZGlhL21vZHVzZV9vYi84XzBfaGFnZXIucGRm&Filetype=pdf&Filename=hager.pdf>

- 2005. március: Nyilvánosságra hozták a CEFIC–UNICE–Bizottság közötti együttműködési megállapodás alapján született tanulmányokat: a KPMG-tanulmányt és az IPTS-tanulmányt.
- 2005 júniusában vitát tartott a REACH-ről az Európai Parlament környezetvédelmi bizottsága. A tervezethez több mint 1200 módosító indítvány érkezett be a képviselőktől. Öt fő kérdést sikerült rendezni:
 - ⇒ az alapelv: a felelősség a gyártóé;
 - ⇒ a javasolt uniós ügynökség (az Európai Vegyi Anyag Ügynökség) szerepe és felépítése;
 - ⇒ a tagállamoknak és az ügynökségnek ötévente kell jelentést készíteniük (az eredeti javaslat 10 év volt);
 - ⇒ eljárás arra, hogyan lehet elkerülni a fölösleges és önismétlő állatkísérleteket, illetve hogyan lehet általában csökkenteni az állatkísérletek szerepét; valamint
 - ⇒ az „egy anyag, egy regisztráció” (OSOR) elve, miszerint azokat a vegyületeket, amelyeket többen is előállítanak, együtt regisztrálják a vállalatok, mert így olcsóbb; a képviselők ugyanakkor nem tennék ezt kötelezővé, valamint a legérzékenyebb információkat külön is a regisztrációs ügynökség tudomására lehetne hozni, bizalmi okokból.
- 2005. november 17.: Az Európai Parlament első olvasatban elfogadta a REACH szövegét. (A jogszabály „együttdöntési eljárásban” születik meg; a Parlament által kidolgozott, a benyújtott javaslatához képest számos módosítást tartalmazó szöveg visszakerekült a Tanács elé.)
- 2005. december 13.: Politikai megállapodás a Tanácsban a közös álláspontról.
- 2006. június 27.: A Környezetvédelmi Tanács formálisan is elfogadta a közös álláspontot. Ez az alapja az Európai Parlament vitájának (a második olvasatnak), amely 2006 szeptemberében kezdődött.
- 2006. október 10.: a Parlament környezetvédelmi bizottsága az összesen 359 módosító javaslatból kb. 180-nak az elfogadását javasolta.
- 2006 vége: valószínűleg a Parlament, majd a Tanács is elfogadja a törvény szövegét.
- 2007 áprilisában életbe lép a direktíva, megindulnak a határidők. 12 hónappal később az ECHA teljesen működőképessé válik (székhelye: Helsinki).

2. MI MENNYI?

Alapvető kérdés, hogy tulajdonképpen mennyi (hány darab) vegyi anyagról beszélünk. Az Európai Unió vegyi anyag-politikájának alakulása során 1982-ben került sor arra, hogy a vegyi anyagokat két kategóriába osszák:

- Az első kategóriát a már létező („meglévő”) anyagok alkotják; ide tartozik minden olyan vegyszer, amely 1981 előtt került a piacra. Ebbe a csoportba 100 106 (egyszázezer-százhat) anyag tartozik; az ezekkel kapcsolatos egészségügyi és környezeti kockázatokat általában nem vizsgálták, használatuk a vizsgálati eredmények meglététől függetlenül ma is megengedett. A régi anyagokkal kapcsolatos „könnyített” adatszolgáltatási rendszer ezen anyagok (további) használatát bátorítja. Az ebbe a csoportba tartozó anyagok nagy száma miatt csak egyes kijelölt anyagok (összesen mintegy 140 vegyület) kockázatának becslése történt meg; ehhez a Tanács 793/93/EGK rendelete adott alapot.

- A második csoportba („új” anyagok) azok a vegyületek tartoznak, amelyek 1981 után kerültek a piacra; számuk 2005 nyarán kb. 3000 volt. Ezek az anyagok csak akkor alkalmazhatók, ha környezeti és egészségügyi hatásukat szigorú feltételek mellett megvizsgálták.¹ Ezen anyagokról a termelők vagy az importálók ún. alapadatokat kötelesek bejelenteni. Az „új” anyagok jelenleg hatályos hatodik jegyzéke 2003 októberéről datálódik.

A fenti pontok összegzése alapján azt is lehetne gondolni, hogy ezek szerint körülbelül 103 000 vegyületről van szó, ami ugyan nagy, de kezelhető szám. Ez nem igaz. A vegyületek száma önmagában nem megbízható jellemző. A vegyületek száma mellett arra is figyelemmel kell lenni, hogy egy-egy anyagból mekkora mennyiség kerül forgalomba – van, amiből nagyon sok, és van, amiből nagyon kevés az éves termelés. Önmagában azonban a mennyiség nem megbízható jellemzője egy vegyület veszélyességének.

Becslések szerint napjainkban tulajdonképpen csak kb. 2500 vegyi anyagot állítanak elő tömeges mennyiségben: műtrágyákat, mosószereket, hasonló tömegtermékeket. De még ezekről sincs birtokunkban elegendő egészségügyi és környezeti adat:

- az Európai Környezetvédelmi Hivatal 1998. évi jelentése nem tudott elegendő információt összegyűjteni ahhoz, hogy ezen anyagok 75%-áról minimális értékelést készítsen;
- az Amerikai Egyesült Államok Környezetvédelmi Hivatala (EPA) szintén 1998-ban megállapította, hogy a tömeges mennyiségben használt kémiai anyagok 43%-áról semmilyen egészségügyi és környezeti adat nincsen;
- az Európai Bizottság által felállított Európai Kémiai Bizottság 1998-ban kijelentette, hogy a tömeges mennyiségben használt kémiai anyagok 80%-át sosem vizsgálták a rákkeltő hatás, a szaporodásra vagy az utódokra gyakorolt káros hatás szempontjából; 85%-uknál nincs semmiféle adat arra vonatkozólag, hogy felhalmozódnak-e a természetben vagy a táplálékláncban; 70%-ukról nem ismert, hogy a környezetben miként bomlik le.²

A kiindulási helyzet tehát ez: környezetünkben sok az általunk előállított vegyi anyag és zömről nem tudjuk, milyen hatással van ránk és környezetünkre. A kérdésre („Hány vegyi anyag képezi a REACH tárgyat?”) egy elemzés a következő megközelítésben válaszolt:³

A REACH körülbelül 30 000 (évente 1 tonnánál nagyobb mennyiségben gyártott, használt) meglévő vegyület szisztematikus tesztelését és regisztrálását kezdeményezi. E nyers számot azonban a következő szempontok alapján célszerű pontosítani:

- Ésszerűség. Arra lehet számítani, hogy sok vegyületet az új szabályozás hatására kivonnak a használatból (például mert kevésbé használatosak). Elképzelhető, hogy egyes anyagok gyártását csökkentik, hogy egy „alacsonyabb” kategóriába kerüljenek át. Egy korábbi elemzés⁴ úgy becsülte, hogy a kis mennyiségben gyártott

¹ Bővebb információkat kaphat az olvasó a <http://ecb.jrc.it> honlapon.

² Simon Gergely: A vegyianyag-politika reformja. <http://www.kukabuvar.hu/index.php?id=kukabuvar&p=48&kid=215&szam=tavas>

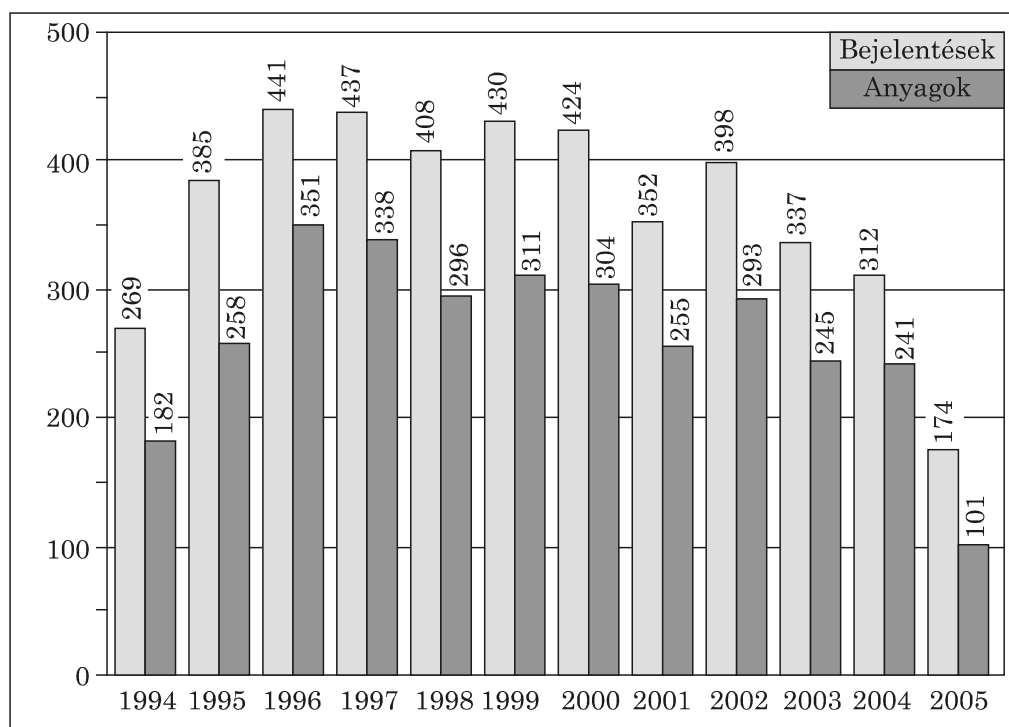
³ Ackerman, F., Massey, R.: The True Costs of REACH. www.regeringen.se/content/1/c6/03/08/77/803e1d8b.pdf

⁴ „Revised Business Impact Assessment for the Consultation Document: Working Paper 4: Assessment of the Business Impacts of New Regulations in the Chemicals Sector, Phase 2.”

anyagok 15%-át, a 10–100 t/év sávba eső anyagok 10%-át és a 100–1000 t/év sávba eső anyagok 5%-át vonják majd ki a gyártásból.

- A korábbi becslések még azzal kalkuláltak, hogy minden anyagot minden gyártónak, felhasználónak, importálónak regisztrálnia kell; ezen az OSOR-javaslat lényegesen változtatott. Az OSOR előtt ACKERMAN és MASSEY – az ismételt regisztrációk miatt – összesen kb. 32 000 regisztrációt feltételezett. Más – körülbelül ugyanabból az időből származó becslés – a várható regisztrációk számát (a 30 000 anyag háromszori regisztrációjával számolva) 100 000-et megközelítőnek tartotta.

Az Európai Unió egészében az új anyagokra vonatkozó bejelentések száma az utóbbi nagyjából 10 év során évente átlagosan 250 és 450 között alakult.¹ A folyamatra vonatkozóan mutat adatokat a 2. ábra. (A 2005-re vonatkozó adat előzetes érték.)

2. ábra
A bejelentések számának alakulása 1994 és 2004 között²

Prepared for the European Commission Enterprise Directorate-General, October 2003. At <http://www.rpald.co.uk/tools/downloads/reports/reachrevisedbia.pdf>.

¹ Analyse der Kosten und Nutzen... <http://www.umweltbundesamt.at/umweltschutz/chemikalien/reach/veroeffentlichungen/kostenundnutzen/>

² <http://ecb.jrc.it/new-chemicals/content1.php>

3. FELADATOK, TEENDŐK

A fentiekben megkíséreltük nagyon vázlatosan áttekinteni, hogy tulajdonképpen mit is jelent a REACH. Ez ugyan érdekes, de ennél sokkal fontosabb, hogy – mint hamarosan életbe lépő jogszabály – tulajdonképpen milyen következményekkel jár az érintettek szempontjából.

Az érintettek tömegét – a REACH logikáját követve – három nagy csoportba osztjuk:

- az ipar (ide értve a termelőket és a forgalmazókat egyaránt);
- a hatóságok (az állami szervezetek);
- a fogyasztók (a lakosság).

A feladatok sürgősségét a jogszabály közvetlen jellege indokolja: a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban – hatályba pedig a kihirdetését követő huszadik (20.!) napon lép.

3.1. RIP's – REACH Implementation Projects

A REACH sikeres bevezetése érdekében külön projektek is indultak (RIP's), melyek keretei között a megfelelő útmutatók, dokumentumok, tájékoztatók, informatikai eszközök kidolgozása a cél. A REACH implementációs projekteket az 1. táblázat foglalja össze. A projekteknek már vannak bizonyos eredményei is – számos területen már elkészültek az első útmutatók.

1. táblázat
REACH implementációs projektek

RIP 1.	<i>A REACH folyamatainak részletes leírása</i> A cél részben a szereplők tájékoztatása, részben pedig az egyéb RIP projektek megvalósításának megalapozása. Elkészült, az egyes szereplők feladatait folyamatábrákkal illusztrálva fogalmazza meg, de a 2003. októberi szövegtervezet alapján; a végleges törvényszöveg alapján felül kell vizsgálni.
RIP 2.	<i>REACH-IT</i> Informatikai rendszer kifejlesztése a REACH megvalósítási munkáinak támogatására mind az ECHA-nál, mind pedig az egyes tagállamok illetékes hatóságainál. A munka az alábbi főbb elemeket tartalmazza: <ul style="list-style-type: none"> • informatikai támogatással automatizált folyamat • dosszié benyújtásának informatikai támogatása • az IUCLID új (5.) verziójának integrálása • a nem bizalmas adatok internetes közzétételének támogatása • a jövőbeli helpdesk munkájának támogatása
RIP 3.	<i>Útmutató dokumentumok elkészítése az ipar számára</i> A cél olyan információs anyagok elkészítése, amelyek megkönnyítik az ipar számára a REACH zökkenőmentes bevezetését. A projekt kisebb részfeladatokra oszlik, ezek zöme már elkészült.
RIP 3.1.	<i>Hogyan kell technikai dossziét készíteni a regisztrációhoz?</i>
RIP 3.2.	<i>Hogyan kell kémiai biztonsági jelentést készíteni?</i>

RIP 3.3.	<i>Hogyan kell információt kérni vegyi anyagok lényegi tulajdonságairól?</i>
RIP 3.4.	<i>Hogyan kell az adatmegosztást (előregisztrációt) lebonyolítani?</i>
RIP 3.5.	<i>Hogyan kell lebonyolítani a besorolást és címkézést a GHS rendszerben?</i>
RIP 3.6.	<i>Milyen követelmények vannak a továbbfelhasználókkal szemben?</i>
RIP 3.7.	<i>Hogyan kell elkészíteni az engedélykérési dossziét?</i>
RIP 3.8.	<i>Hogyan kell teljesíteni a termékekkel szembeni követelményeket?</i>
RIP 3.9.	<i>Hogyan kell lebonyolítani a társadalmi-gazdasági elemzést?</i>
RIP 3.10.	<i>Hogyan kell az anyagokat azonosítani és megnevezni a REACH rendszerben?</i>
RIP 4.	<i>Útmutató dokumentumok elkészítésére a hatóságok számára</i> Még a REACH hatályba lépése előtt megfelelő eszközöket és tájékoztató dokumentációt kell készíteni a hatóságok számára, hogy a REACH bevezetése zökkenőmentes legyen. Ezekből az anyagokból még nincs elérhető változat az interneten.
RIP 4.1.	<i>Dosszié értékelése</i>
RIP 4.2.	<i>Anyag értékelése</i>
RIP 4.3.	<i>Anyagok felvétele a XIV. mellékletbe</i> Az engedélyköteles anyagok jegyzéke
RIP 4.4.	<i>A XV. melléklet szerinti iratok elkészítésének módja</i>
RIP 4.5.	<i>Az értékelés során érvényre juttatandó prioritások</i>
RIP 5/6.	<i>Az ECHA létrehozatala</i> Az ECHA-nak a REACH hatályba lépését követően 18 hónappal már működni kell.
RIP 7.	<i>A Bizottság felkészítése a REACH-csel kapcsolatos feladatainak a megoldására</i>

2006 szeptemberében már végleges formába öntötték a 3.2., 3.3., 3.5., 3.8., 3.9., 3.10. és a 4.4. RIP-anyagokat; valamint folyamatban volt a 4.1., 4.2., és a 3.1. projekt. Az alábbi részprojektek viszont még kezdés előtt álltak:¹

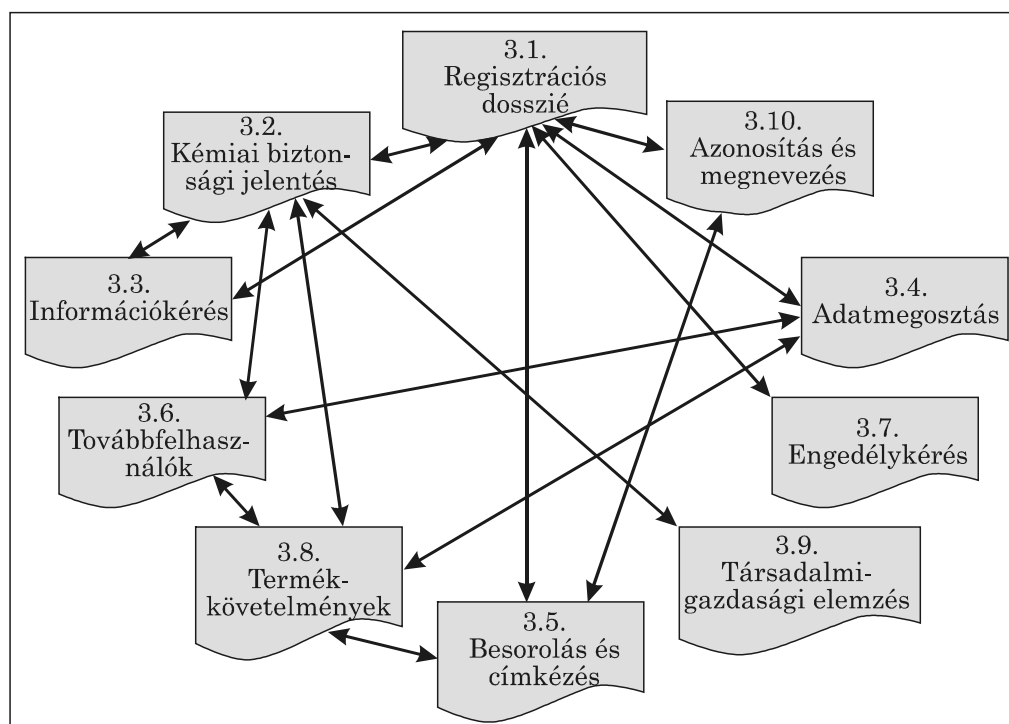
- RIP 3.4: Adatmegosztás.....2006. október
- RIP 3.6: Osztályozás és címkézés2007. január
- RIP 3.7: Engedélykérés.....2006. november
- RIP 3.9-2: Társadalmi-gazdasági elemzés2006. október

A RIP keretében elkészült tájékoztató anyagokat (valamint egyéb információkat is) az interneten is elérhetővé teszik. Már jelenleg is több általános ismertető, „gyakran feltett kérdések” (és válaszok) található a weben.

¹ Jack de Bruijn: The REACH Implementation Projects, Overview of their contents, management and stakeholder involvement. http://ec.europa.eu/enterprise/reach/docs/events/2_rip_overview_jdb.pdf

- Lényegi fontosságú ezeknek az anyagoknak az elkészítése, mert
- az érintettek köre nagy;
 - a jogszabály bonyolult, terjedelmes (kb. 700 oldal) és számos speciális esetet is szabályoz;
 - különleges nyelvezetet igényel (kémiai és jogi; ráadásul angolul);¹
 - sajátos eljárásrendet is megkövetel a résztvevőktől.

Ahhoz képest, hogy a REACH milyen hatalmas kötelezettségeket ró az iparra, aggasztó, hogy az ipar számára készülő tájékoztató anyagok egyelőre erős késésben vannak, s csak 2007 második felére várható megjelenésük. Különösen fájó, hogy a hamarosan esedékessé váló előregisztrációs kötelezettségek teljesítéséhez sincsenek meg a szükséges segédanyagok. Fontosságukra utal többek közt az a kapcsolati háló is, amely a RIP 3.x. projektek struktúráját szemlélteti (3. ábra).

3. ábra
A RIP 3.x. projektek kapcsolódásai²

¹ Bár természetesen ebben az esetben is mód van az Unió bármelyik hivatalos nyelvének – például a magyarnek – a használatára, ennek hatékonyságával kapcsolatban nem árt fenntartásokkal élni.

² Jack de Bruijn: The REACH Implementation Projects, Overview of their contents, management and stakeholder involvement. http://ec.europa.eu/enterprise/reach/docs/events/2_rip_overview_jdb.pdf és a szerző megfontolásai alapján.

3.2. Az ipar feladatai

A jogszabály által az iparra rótt terhek közül itt most csak az információs problémákkal foglalkozunk.¹ A gyártóknak, importálóknak és továbbfelhasználóknak megfelelő információkkal kell rendelkezniük arról, hogy

- milyen anyagokat kezelnek (azonosítás);
- egy-egy anyagot mekkora mennyiségben kezelnek;
- a vegyi anyagok termelésének-felhasználásának láncolatában részt vevő többi szereplőnél milyen információk állnak rendelkezésre.

A részben magyar kezdeményezésre kialakult OSOR-logikának megfelelően ugyan egy vegyi anyagot csak egyszer kell regisztrálni, de ehhez a feleknek hatékony információcserét kell kialakítaniuk, itthon és külföldön.

Egyes becslések szerint a REACH Európában kb. 30 000 vállalkozást érint; mintegy 30 000 vegyületet von hatálya alá.² Magyarországon a Magyar Vegyipari Szövetség a vegyiparban valamivel több mint 200 vállalatot tart nyilván. Ez már önmagában sem kevés, de a REACH számos más szektorban is érint vállalatokat, még akkor is, ha a kivételek ezek helyzetét könnyítik. Az első időszakban a kivételek alkalmazhatóságát is meg kell ugyanis vizsgálni.

Az egyes vegyi anyagokat csak arra a célra lehet felhasználni, amely célra a regisztráció megtörtént. Ez azt jelenti, hogy a felhasználó cégeknek megbízható módon tudniuk kell, hogy (a nem általuk gyártott, nem általuk importált) anyagot partnerük a nevezett célra regisztrálta-e.

A regisztrációt a felhasznált anyagmennyiség függvényében megszabott határidőn belül kell végrehajtani. A határidők a törvény hatályba lépésétől (tehát várhatóan 2007 áprilisától) indulnak:

- az első 18 hónapban (a 12. hónaptól kezdődően) minden vegyületet előregisztrálni kell;
- a 3. év leteltéig regisztrálni kell az 1000 tonna feletti mennyiségben gyártott vegyszereket és az 1. és 2. kategóriás CMR anyagokat;
- a 6. év leteltéig kell regisztráltatni az évi 100-1000 tonna közötti mennyiségben gyártott vegyszereket;
- a 11. év leteltéig kell regisztráltatni az 1-100 t/év mennyiségben gyártott anyagokat.

Ez a türelmi időszak azonban csak azokra a vegyi anyagokra vonatkozik, amelyeknek az előregisztrációja az említett időpontig megtörtént. Ha az előregisztrációra nem kerül sor, akkor az illető anyag nem gyártható vagy importálható!³ A jogszabály(tervezet) szerint: „... a Közösségben nem gyárthatók és nem hozhatók forgalomba önmagukban, készítményekben vagy árucikkekben előforduló anya-

¹ A REACH bevezetésének összes becsült költsége kb. 4 Mrd EUR, a várható költségsökkenés mértéke kb. 1,5 Mrd EUR, azaz a tényleges közvetlen költségek kb. 2,5 Mrd EUR körül várhatók. A költségek becslésére l. pl.: <http://www.norden.org/pub/miljo/miljo/sk/TN2004557.asp> vagy www.regeringen.se/content/1/c6/03/08/77/803e1d8b.pdf

² Jack de Bruijn: The REACH Implementation Projects, Overview of their contents, management and stakeholder involvement. http://ec.europa.eu/enterprise/reach/docs/events/2_rip_overview_jdb.pdf

³ Bár jogszabályokat ritkán dicsérnek szellemességükért, érdemes kiemelni a REACH 5. cikkelye címének tömör megfogalmazását: „No data, no market”. A magyar megfogalmazás korántsem ennyire plasztikus: „Adatok hiányában a forgalomba hozatal tilalma”.

gok, kivéve, ha ezeket e cím vonatkozó rendelkezéseivel összhangban regisztrálták, amennyiben ez az előírás”.

Hogy a törvénysértés milyen retorziót von maga után, az egyelőre nem világos, de a piacvesztés már önmagában is hatalmas csapás lehet egy vállalkozás számára.

3.3. A hatóság feladatai

A hatóságok számára készülő útmutató anyagok hiányát (vagy jobb esetben: eddigi publikátlanságát) nem lehet azzal elintézni, hogy ez a hatóság problémája: egyrészt azért nem, mert a hatóságnak is szüksége van (lesz) bizonyos időre, míg „beletanul” a folyamatokba; másrészt azért sem, mert bár az írott anyagok a hatóság munkáját segítik, de a többi szereplőnek is tájékoztatást adhatnak arról, hogy mit kér (majd) tőlük a hatóság; harmadrészt pedig: az informatikai eszközök az ipar és a hatóság közti kommunikációt szolgálják, így hát mindkét fél használja őket.

Mindazonáltal az a valószínű, hogy az ebbe a kategóriába tartozó segédeszközök megjelentetésével megvárják a REACH végleges változatának kialakulását. Ezzel ugyan csökken majd a működtetés megtanulásához rendelkezésre álló idő, viszont nem kell a már kibocsátott anyagokat, eszközöket a törvényszöveg véglegesülésekor esetleg még bekövetkező változások miatt átdolgozni, módosítani.

3.4. A fogyasztók, felhasználók szerepe a REACH-ben

A REACH alapvető célja az emberi egészségre és a környezetre ártalmas anyagok felhasználásának visszaszorítása, csökkentése. Helyénvaló tehát, ha a nem felhasználó, nem termelő emberek is megfelelő módon tájékoztatást kapnak arról, hogy mi történik – kifejezetten az ő érdekekben.

Ehhez egyszerű, a vegyi, jogalkotási és egyéb szaknyelvi zsargonntól mentes, világos, érthető információkat kell megfogalmazni és eljuttatni a „célközönséghez”. Ez nehezebb feladat, mint elsőre gondolnánk (emlékezzünk csak vissza az uniós csatlakozás időpontja körül fellobbant „mákosguba-vitára”).

E kérdésben is mintha késésben lennénk más országokhoz képest. A fogyasztók tájékoztatásához már nem kell megvárni, hogy a Parlamentben finomítanak-e még valamit az engedélyezési eljárásról, vagy hogy milyen részletekkel gazdagítják az ECHA felhatalmazását. A REACH sok olyan kérdést szabályoz, amelyekkel az „utca embere” közvetlenül megszólítható: az állatkísérletek korlátozása, az allergiát okozó anyagok használatának visszaszorítása és az ezernyi egyéb „apró” kérdés rövid, jól érthető, „hatásos” üzenetté formálva már ma megjelenhetne a szemünk előtt. A kicsit elmélyültebben érdeklődő laikusoknak nem túl hosszú „gyakran feltett kérdések és válaszok” fogalmazhatók meg.

Ebben a tájékoztatói kampányban természetes partnerként kínálkoznak a zöldek – akkor is, ha közülük nem kevesen úgy gondolják, hogy a REACH nem eléggé szigorú. Ugyanakkor itt várhatók a legélesebb konfliktusok is. (A hatóságok és az ipar közötti nézeteltérések – legyenek bármily élesek is – viszonylag szűk körben maradnak.) Egy példa erre: az egyik módosító javaslat bevezeti a „kötelező gondosság” elvét. Ha ez az elv bennmarad a jogszabályban, akkor a gyártók nem csak a bejegyzett anyagok biztonságáért lennének felelősek, hanem az összes általuk használt vegyi anyagért, beleértve azon kis mennyiségben (1 t/év alatt) használt anyagokat is, amelyekre nem szükséges biztonsági vizsgálatokat elvégezni. Ezzel kapcsolatban a magyar vegyipar véleményét a 2. táblázat foglalja össze.

2. táblázat
A Magyar Vegyipari Szövetség véleménye a „kötelező gondosságról”¹

<i>Problémák</i>	<i>Megoldás</i>
<ul style="list-style-type: none"> • A kifejezés a hatályos jogszabályokban nem szerepel. • Miután nincs rá definíció, határtalan felelősséget ró a cégekre. • Bizonytalanságot eredményez, lehetetlen az egységes alkalmazás. • Átfedés meglévő jogszabályokkal (pl. általános termékbiztonsági vagy a környezeti felelőség irányelvekkel) 	<ul style="list-style-type: none"> • A „kötelező gondosság” csak általános elvként jelenjen meg a REACH-ben, és kerüljön vissza a rendelet preambulumába. • Természetesen magát a kifejezést a preambulumban sem javasoljuk használni. • Az egyes nemzeti felelőségi szabályokra hivatkozva csupán azt kellene deklarálni, hogy a gyártók, importőrök, továbbfelhasználók kötelesek minden tőlük elvárható intézkedést megtenni annak érdekében, hogy megakadályozzák, vagy minimálisra csökkentsék a tevékenységük során felhasznált anyagok ismert, vagy kiszámíthatóan előre látható, az emberre vagy a környezetre gyakorolt káros hatását.

Az érdeklődő olvasó nagyon jó linkgyűjteményt találhat az interneten a különböző csoportosulások, szövetségek, érdekképviselések REACH-csel kapcsolatos állásfoglalásairól az EurActiv címén.²

3.5. REACH: 3K

A REACH hatalmas kihívás – nem csupán környezetvédelmi szempontból (abból is), hanem **k**ommunikációs, **k**oordinációs és **k**ooperációs vonatkozásai okán is.

- egyrészt magukon az érintett cégeken belül: az értékesítési, a fejlesztési, az adminisztratív részlegek (és persze a tulajdonképpeni gyártási divízió) között;
- a vállalkozások között: az ellátási lánc egész vertikumában, a termelők, az importőrök, a továbbfelhasználók között;
- az összes érintett között: a REACH kidolgozásában 27 ország (tagok, tagjelöltek), az Európai Unió szervei, szakértők (jogászok, vegyészek, közigazgatási szakemberek stb.), szakmai érdekképviselések, környezetvédő szervezetek és egyes nemzetközi szervezetek (pl. OECD, US EPA Japan Business Council stb.) működtek együtt.

Az együttműködés, a többéves közös erőfeszítés eredményt hozott: a jogszabály megszületett és hatályba lép. Ez azonban nem a munka vége, hanem egy újabb, ismét hatalmas erőfeszítésekkel járó szakasz kezdete: nagyon súlyos hiba lenne azt

¹ Dr. Gáspárné Bada Magda, MAVESZ: REACH 2. olvasat – MAVESZ álláspont (REACH végrehajtási projektek, a tervezett REACH központ) <http://www.mavesz.hu>

² <http://www.euractiv.com/en/environment/chemicals-policy-review-reach/article-117452>

gondolni, hogy amit ennyi ember és testület együtt alkotott, azt hasonló nagyságrendű (intenzitású) erőfeszítés „megtakarításával” át lehet vinni a gyakorlatba.

A munka soron következő szakasza a tényleges működés megindítása, a működési szabályok megismertetése, megértetése az összes szereplővel. Az interneten található információkat vizsgálva úgy tűnik, e vonatkozásban mintha másutt erőteljesebben szorgalmaznák a szereplők (az ipar, a közvélemény) felkészítését (de legalábbis tájékoztatását),¹ mint hazánkban. Pedig más országokban is ugyanannyit tudnak a REACH-csel kapcsolatos teendőkről, mint nálunk.

Kezdeményezések azonban már vannak: Magyarországon a Magyar Vegyipari Szövetség arra törekszik, hogy a tagjai körében megtalálható szakmai tudásra alapozva REACH Ipari Centrumot hozzon létre, annak érdekében, hogy a cégek minél kisebb anyagi áldozatok árán, a lehető legegyszerűbben tudjanak eleget tenni a REACH követelményeinek.²

A tervezett REACH Ipari Centrum díjmentes és térítéses szolgáltatásokat nyújtana:

- díjmentes:
 - ⇒ kérdések fogadása, megválaszolása telefonon és interneten keresztül;
 - ⇒ a jogi szöveg elérhetővé tétele, értelmezése;
 - ⇒ a különböző útmutatók, segédesszközök elérhetővé tétele;
 - ⇒ a gyakorlati végrehajtással kapcsolatos ipari észrevételek fogadása és továbbítása a döntéshozókhoz;
 - ⇒ REACH hatálya alá tartozó anyagok bejelentése, az azonos anyagot gyártók, importálók kapcsolatfelvételének segítése.
- térítési díjas:
 - ⇒ konzorciumok munkájának összefogása, irányítása hazai és nemzetközi szinten;
 - ⇒ az adatmegosztás és költségmegosztás koordinálása;
 - ⇒ segítség a regisztrációs dossziék összeállításához;
 - ⇒ segítség az engedélyeztetési kérelmek összeállításához;
 - ⇒ költség-hatékony megoldások a REACH követelményeinek teljesítésére.

Bár a MAVESZ szakértelme elvitathatatlan, s a tervezett REACH Ipari Centrum tevékenységére égető szükség van (lesz), célszerű figyelembe venni, hogy a feladat nagysága miatt (és különösen mert „csúcsterhelés” is várható egyes határidők környékén) nem lenne-e indokolt több, hasonló tevékenységet ellátó információs központot kialakítani. Érdemes tekintettel lenni ennek kapcsán a tervezett jogszabály 123. cikkére, ami a következőképpen fogalmaz: *„Az illetékes hatóságok nemzeti információs szolgálatokat hoznak létre, amelyek az Ügynökség által a 76. cikk (2) bekezdésének f) pontja alapján biztosított operatív iránymutatási dokumentáción túl, tanácsokkal látják el a gyártókat, importőröket, továbbfelhasználókat és az*

¹ Az érdeklődők számára mutatunk pár példát:

Németországban a vegyipari szövetség internetes vagy papír alapú tájékoztatója: REACH kommt! http://www.vci.de/Chemikalienpolitik/Default2~cmd~get_dwld~docnr~118774~file~REACH_kommt.pdf.htm

Franciaországban: „L’industrie chimique se prépare aux impacts de Reach” (ára 5 EUR) <http://www.pro-environnement.com/articles/lindustrie-chimique-se-prepare-aux-impacts-de-reach.cs58nsugksy9h.html>

Nagy-Britanniában: <http://www.hse.gov.uk/chemicals/reach.htm>

² Dr. Gáspárné Bada Magda, MAVESZ: REACH 2. olvasat – MAVESZ álláspont (REACH végrehajtási projektek, a tervezett REACH központ) <http://www.mavesz.hu>

egyéb érdekelt feleket az e rendelet szerinti feladataikkal és kötelezettségeikkel kapcsolatban, különösen az anyagoknak a 12. cikk (1) bekezdése szerinti regisztrálása tekintetében.”

Miután a MAVESZ nem az „illetékes hatóság” által létrehozott nemzeti információs szolgáltatóként építi a tervezett REACH Ipari Centrumot, ezért az ennek a valószínűleg többszereplős tájékoztató hálózatnak csak az egyik (bár bizonyára leginkább kompetens) láncszeme lesz. (Remélhetőleg minél hamarabb.)

Alapjában véve a REACH kommunikációs aspektusai tipikusan közszolgálati tevékenységnek tűnnek: aligha lehet üzletileg rentábilis tevékenységet kialakítani abból, hogy a (főként kezdetben) tájékozatlan érdeklődőket (és az egyáltalán nem érdeklődő érintetteket) megfelelő mennyiségű és minőségű információval látják el ahhoz, hogy jogkövető magatartást tudjanak tanúsítani. Arra lehet számítani, hogy a legnagyobb vállalatok képesek lesznek arra, hogy olyan saját önálló szervezetet hozzanak létre, ahol a REACH-kérdéseket szakértő módon kezelni fogják. A többségnek, a kis- és középvállalkozásoknak azonban erre nem lesz erejük; nekik külső segítség kell ahhoz, hogy a REACH-tevékenység egyéb tevékenységük szerves részévé válhasson.

Bármilyen is e kifejezés csengése a mai magyar köznyelvben, a REACH-re vonatkozó alapvető tájékoztatás – különösen az, ami a lakosságot kellene, hogy informálja – közszolgálati, közhasznú, *nota bene*, akár közalapítványi tevékenység kell(ene), hogy legyen. Emellett természetesen a szakmai szervezetek, vállalkozások számára célzott térítéses (vagy résztérítéses) szolgáltatások kialakítása is elképzelhető.

Ennek megindításához érdemes azt is megnézni, hogyan próbálják ezt a kérdést megoldani más országokban. Ehhez e helyütt csupán néhány utalással, az interneten már megtalálható példák megemlítésével szeretnénk hozzájárulni. A példákat – messze nem a teljesség igényével – úgy válogattuk, hogy kis és nagy országok, kormányzati és ipari szervezetek is legyenek köztük.

3.5.1. Belgium: Federal Public Service (FPS) Health, Food Chain Safety and Environment

A szervezet korábban minisztérium elnevezéssel működött, a név megváltozása a filozófia megváltozását követte. A REACH helpdesk a szervezet honlapjának része¹ – nyilván az egészségügyi, környezetvédelmi jellegzetességek okán.

A honlap egyaránt szól szakemberekhez (jogszabályszövegek, szakmai anyagok) és érdeklődő laikusokhoz („Milyen, a környezetből eredő ártalmas anyagok jelennek meg az anyatejben?”). Szakmai linkeket is kínál, de általános egészségügyi információkat is közöl.

A „gyakran ismételt kérdések” kapcsán az Európai Bizottság által 2006 augusztusában összeállított „Questions and Answers on REACH” című 38 oldalas angol nyelvű szövegét kínálja (egy tömbben). Nem lehet a kérdések között válogatni (vagyis az érdeklődőnek nincs lehetősége arra, hogy csak azt a kérdést nyissa meg, amelyikre valóban kíváncsi). Vannak anyagok holland nyelven is, de nincsenek franciául. Az információk legnagyobb része angol nyelvű. A weblap felkínálja ugyan a német nyelv választásának lehetőségét, de ebben az esetben a felhasználó csak azt a német nyelvű információt kapja (2006. május 10-i keltezéssel), hogy *majd lesz* német nyelvű változat.

¹ https://portal.health.fgov.be/portal/page?_pageid=56,512598&_dad=portal&_schema=PORTAL

About REACH

REACH-Helpdesk

- Does REACH concern me?
- How can I prepare?
- Registration
- Authorisation
- Restriction
- Classification & labelling
- Communicating safety data
- Biocides**
- Pesticides**
- Fertilizers**

Welcome to the REACH-helpdesk!

What is REACH?

REACH is the new European regulation on chemical substances, Evaluation and Authorisation of Chemicals. The purpose of REACH is to reduce the risks we have on the risks posed by chemicals, with the aim of using chemicals more safely.

- [REACH in brief \(.pdf\)](#)
- The legal text
 - [The Council Compromise of 2005 \(.doc\)](#) (basis of the Council Common Position of 27 June 2006 (.pdf) (new numbering, includes recitals and some corrections)
- [About REACH](#)

About the REACH helpdesk

The REACH-helpdesk provides advice to manufacturers, importers and downstream users.

4. ábra

A belga egészségügyi, táplálékbiztonsági és környezetvédelmi „minisztérium” REACH-helpdeskje¹

3.5.2. A német munkavédelmi és munkaegészségügyi hivatal helpdeskje

A szervezet (Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin) honlapjának egy részét jelenti a REACH-helpdesk, mint a vegyi anyagokkal és a biocid² termékekkel foglalkozó rovat része.

A honlapon kínált szolgáltatások sokrétűek: mód van új vegyi anyagok szabványos úrlapon történő elektronikus bejelentésére éppúgy, mint szakmai workshopra történő jelentkezésre.

A szakmabeli érdeklődő (vegyi anyag gyártó, importálója, feldolgozója) a „Mi köztöm a REACH-hez?” menüpont alatt egyszerű igen-nem kérdésekre válaszolva

¹ 2006. november 3-i állapot alapján.

² Az élő szervezeteket elpusztító hatású.

megtudhatja, hogy van-e valami teendője a REACH-ből fakadóan. (Persze bizonyos előismeretekre szükség van ahhoz, hogy az érdeklődő válaszolni tudjon arra a kérdésre, hogy „Az általam termelt anyag megtalálható-e a REACH IV. mellékletében vagy V. mellékletében található listában?”)

The screenshot shows the website of the Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin (BAuA). The main heading is "Chemikalien, Anmeldung und Zulassung". The text explains that the BAuA, as the registration authority for chemicals and biocides, is responsible for the implementation of legal regulations. It details the process of registration, including the submission of data for safety and health assessment, and the role of the Federal Institute for Risk Assessment (BfR) and the Federal Institute for Materials Research and Testing (BAM). A list of relevant regulations and procedures is provided, such as the registration of new substances (ChemG), the authorization of biocidal products, and the handling of confidential information.

5. ábra

A német munkavédelmi és munkaegészségügyi hivatal honlapja¹

Az oldalon laikusoknak szánt információs anyag nincs. Az oldal angol nyelvű változatában az előzőekben említett tájékoztató nem szerepel.

3.5.3. A francia Ipari Minisztérium tájékoztatása

A francia ipari minisztérium honlapjáról a REACH után érdeklődőt a Vegyipari Unió² honlapjára irányítják. Ezen az oldalon az érdeklődő „mindent megtudhat a REACH-ről”³, mintegy 2-3 képernyőoldálnyit terjedelemben: fő célokat, döntési módokat, határidőket (a mennyiségek függvényében). Egy link az uniós együtdöntési folyamatról szóló információkhoz vezet a látogatót, más linkek pedig a REACH korábbi hatástanulmányait teszik elérhetővé.

Gyakorlatiasabb információkhoz juthat, aki a „Hogyan készülünk a REACH-re?” menüpontra kattint. Megtudható, hol és mikor szervez az UIC tájékoztató előadásokat a REACH-ről: vannak félnapos ingyenes tanfolyamok és kétnapos részletesebb oktatások is.

¹ http://www.baua.de/de/Chemikaliengesetz-Biozidverfahren/Chemikaliengesetz-Biozidverfahren.html__nnn=true, a 2006. november 3-i állapot alapján.

² Union des Industries Chimiques.

³ „Tout savoir sur REACH” – hát... (A Szerző megj.)

English version | Plan du site | Sites webs utiles | Contactez-nous | Glossaire | Rechercher

Dossiers - Espace presse | Médiathèque | Actualité | Entreprises | Habilitation des entreprises extérieures | REACH

Industries chimiques UIC

L'industrie chimique en France

- Présentation de l'UIC
- Métiers et formations
- Santé, sécurité, environnement et Engagement de Progrès
- Taxe d'apprentissage

REACH

- Tout savoir sur REACH
- Les positions de l'UIC
- Se préparer à REACH
- Agenda
- Liens utiles

Tout savoir sur REACH

Objectif principal

Améliorer le niveau de protection de la santé et de l'environnement tout en renforçant la compétitivité l'innovation dans l'Union Européenne.

En quoi consiste REACH ?

REACH est une proposition de règlement instituant une nouvelle politique européenne en matière de management des substances chimiques. Le projet a été adopté par la Commission européenne le 29 novembre 2003. Dans le cadre du processus de co-décision, il a fait l'objet d'un vote en première lecture par le Parlement Européen le 17 novembre 2005 et de l'adoption d'une position commune, par le Conseil, le 27 juin 2006.

Son entrée en vigueur est prévue pour le premier semestre 2007.

REACH a pour objectif principal d'améliorer la connaissance des propriétés intrinsèques (dangers) des substances chimiques et des risques liés à leurs usages. Ce projet intégrera dans un même système

6. ábra

A francia Vegyipari Unió REACH-tájékoztatója¹

A honlapon megismerhető az UIC álláspontja a REACH-csel kapcsolatban, van egy rövid törvényalkotási menetrend, valamint 5 (!) hasznos linket is kínálnak az érdeklődőknek:

- a francia környezetvédelmi minisztérium,
- a francia ipari minisztérium,
- az Európai Bizottság vállalkozási és ipari főigazgatósága,
- az ECB és
- a CEFIC honlapját.

3.5.4. Dánia: Toxikológiai Központ²

Az oldalon friss (az október 10-i szavazásról szóló) hírek, a REACH-nek a munkahelyi környezettel kapcsolatos hatásait ismertető információk, előadás-kivonatok éppúgy találhatóak, mint a REACH-nek a dán versenyképességre gyakorolt (várható) hatását elemző tanulmány (35 oldal).

¹ <http://www.uic.fr/fr/reach00.htm>, a 2006. november 3-i állapot alapján.

² Dansk Toksikologi Center, <http://www.dtc.dk>, a 2006. november 3-i állapot alapján

[Kontakt](#) | [Sitemap](#) | [English](#) | [Other languages](#) | [Print](#)

- ▶ Aktuelt
- ▶ Job på DTC
- ▶ Om DTC
- ▶ Nyhedsbreve
- ▶ Kurser
- ▶ Nyttige links
- ▶ Ydelser

DTC
Kogle Allé 2
2970 Hørsholm

Tlf. 45 76 20 55
Fax: 45 76 24 55
dte@dhigroup.com

DTC - EN FORRETNINGSNHED I DHI INSTITUT FOR VAND OG MILJØ.

REACH

Nye krav på kemikalieområdet

Industrien skal fremover selv dokumentere, at deres kemikalier er sikre, inden de markedsføres dem. Det bliver konsekvensen af REACH - den nye EU-regulering på kemikalieområdet. De nye regler kommer til at berøre alle virksomheder, der er en del af varemæden for kemiske stoffer, men de færreste kender konsekvenserne. Det kan DTC råde bod på.

I samarbejde med DHI, Syddansk Universitet og Dansk Industri har DTC udviklet et analyseredskab, der kan afklare behovet for at tilpasse import og produktion til de nye regler. Vi rådgiver virksomhederne i hele processen fra den indledende screening af virksomhedens kemiske stoffer til implementering af den nye lovgivning. Analyseredskabet består af en række beslutningstræer, der skridt for skridt sorterer kemikalier fra, der ikke umiddelbart bliver berørt af REACH. Det giver et klart overblik over de kemikalier, der kræver handling.

EU's nye kemikaliereregulering (REACH) - konsekvenser for danske virksomheder
Læs mere om, hvad REACH vil kunne betyde for din virksomhed og om status for REACH-forberedelserne.

Aktuelt om REACH

- ▣ **Behandling i EU den 10. oktober 2006**
EU fastholder substitutionsprincip
- ▣ **REACH - Tilbud til virksomheder**
- ▣ **Artikel i Dansk Kemi**
REACH vil påvirke hverdagen for mange danske virksomheder, udtaler eksperter fra DTC
- ▣ **REACH og arbejdsmiljøet**
Kemikalier i arbejdsmiljøet - nye tider på vej
- ▣ **Indlæg fra temadag om REACH**
Læs udvalgte indlæg

7. ábra

A Dán Toxikológiai Központ REACH-oldala

3.5.5. A magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium honlapja

A minisztérium honlapján 2006. november 3-án REACH menüpont nem volt. A honlapon a kereső a REACH keresőszóra öt találatot adott, ezek között a legfrissebb anyag egy 2005. júniusi tanulmány „Az Európai Unió új vegyianyag-politikájának várható hatása a magyar gazdaságra” címmel.

4. ÖSSZEFOGLALÁS

A REACH jelentős változásokat fog indukálni Magyarországon is. Befolyásolni fogja a vállalkozások tevékenységét, versenyképességét. Új tennivalók hárulnak az iparra és a hatóságokra. Részletesen tájékoztatni kell a folyamatokban érintett szereplőket (ide értve a lakosságot is), mindarról, ami a REACH életbe lépésének következményeként történik, szem előtt tartva, hogy mindennek a célja az emberi egészség védelme és a környezet minőségének javítása.

Ezeket a feladatoknak a megoldását nem lehet akkor elkezdni, amikor a REACH hatályba lép – már rég foglalkozni kellene velük. Néhány – nem reprezentatív – külföldi példa alapján úgy tűnik, hogy bár mások már sok tekintetben előttünk járnak a REACH megismertetésében, még másutt is sok a teendő.

Melléklet
Betűszavak és fogalmak a REACH környékén

C&L	Classification and Labelling	ODS	Ozone Depleting Substance
CAD	Chemical Agents Directive	OSOR	One Substance One Regulation
CAS	Chemical Abstracts Service	PBT	Persistent, Bioaccumulative and Toxic
CEFIC	Conseil Européen de l'Industrie Chimique / European Chemical Industry Council	PNEC	Predicted No Effect Concentration
CMR	Carcinogens, Mutagens, and Reproductive Toxicants	POP	Persistent Organic Pollutants
CSA	Chemical Safety Assessment	PPORD	Product and Process Orientated Research and Development
CSR	Chemical Safety Report	(Q)SARs	(Quantitative) Structure Activity Relationships
DNEL	Derived No Effect Level	REACH	Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals
DSL	Domestic Substances List	RIA	Regulatory Impact Assessment
DU	Downstream User	RIP	Reach Implementation Projects
ECB	European Chemicals Bureau	RMM	Risk Management Measures
ECHA	European Chemicals Agency	SAICM	Strategic Approach to International Chemicals Management
EINECS	European Inventory of Existing Chemical Substances	SC	Supply Chain
ELINCS	European List of New Chemical Substances	SDS	Safety Data Sheet
EPA	U. S. Environmental Protection Agency	SIA	Substances in Articles
ES	Exposure Scenario	SIEF	Substance Information Exchange Forum
ESR	Existing Substances Regulation	SPORT	Strategic Partnership on REACH Testing
GHS	Globally Harmonised System for the Classification and Labelling of Chemicals	SVHC	Substances of Very High Concern
HPV	High Production Volume (chemicals)	TDG	Transport of Dangerous Goods
ICCA	International Congress & Convention Association	UIC	Union des Industries Chimiques (French chemical industry federation)
IOMC	Inter-Organization Programme for the Sound Management of Chemicals	UNICE	Union des Industries de la Communauté Européenne / Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe
IPTS	Institute for Prospective Technological Studies	vPvB	very Persistent and very Bioaccumulative
IUCLID	International Uniform Chemical Information Database		
M/I	Manufacturer or Importer		
(M)SDS	(Material) Safety Data Sheets		
NONS	Notification of New Substances		